

[Aage Fogh.]

beløb. Der kunne vist også være grund til at fremhæve, at hvis man ændrer skatterne fra at være skat på fast ejendom til skat på indkomst, vil det i hovedlinjen være ensbetydende med, at det er en fordel for dem, der har megen jord, og dem, der er dårlige landmænd. Jo ringere landmand, jo mere jord, des større fordel, der må betales af de landmænd, der er dygtige og kun har lidt jord.

Det er altså det, vi skændes om. Jeg har den opfattelse, at man skal støtte de dygtigste. De ærede medlemmer kan have den omvendte opfattelse — det kan vi diskutere — men der er da ingen af de ærede medlemmer, der kan benægte, at der ved den lovgivning, som blev gennemført i fjor, er taget et meget væsentligt hensyn til at lette de faste skatter gennem de to fremgangsmåder, jeg nævnte, overførelse af amts- og kommunale udgifter til staten og nedsættelse af amtsskatterne i overensstemmelse med den faldende forrentningsprocent.

Endelig kan det vist også være gavnligt at omtale, at dansk landbrug har haft skiftende gode og onde år, men for hele perioden fra 1916 til dato, altså snart 50 år, viser Landøkonomisk Driftsbureaus beretning, at dansk landbrug har kunnet give normal arbejds løn og godt 5 pct. i rente af den investerede kapital. Denne beretning kan suppleres med en betænkning, der nylig er kommet fra det internationale udvalg og er udarbejdet under ledelse af det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen. Det fremgår heraf, at dansk landbrug næsten er det eneste landbrug i Europa, hvis andel i befolkningstallet og andel i nationalindkomsten falder sammen, omkring ved 20 pct., medens de andre landes landbrug har en langt, langt mindre andel i nationalindkomsten i forhold til deres andel i folketallet.

Jeg siger ikke dette for at ville påstå, at landbruget har gode vilkår i dag, men jeg siger det for at gøre opmærksom på, at vi ikke ved enhver lejlighed skal male landbrugets vilkår ringere, end de er. Vi er inde i en periode, hvor afsætningsforholdene på grund af omstændigheder, som landbruget ingen indflydelse har på, har været ringe og har sat landbrugets økono-

miske forhold tilbage. Det håber vi at få klaret i den periode. Da må der så vidt muligt være ro herhjemme, og derfor skal man tage rimeligt hensyn. Det mener jeg, dette forslag gør, og derfor anbefaler jeg det gerne og tilbageviser de påstande, som det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen fremsatte.

Niels Andersen: Det ærede medlem hr. Søren Andersen fremsatte en meget interessant udtalelse, nemlig at han havde ønsket, at der for længst var kommet et samlet landbrug til regeringen med krav vedrørende hjemmemarkedspriserne. Jeg finder anledning til at fremhæve, at det er en forkert opfattelse at tro, at fordi et samlet erhverv kommer til lovgivningsmagten, skal man gennemføre dets ønsker. Hvis den lovgivende forsamling skulle håndhæve dette princip, var vi fuldkommen ude at svømme. Det, lovgivningsmagten efter min opfattelse har at gøre, er at tilvejebringe lige vilkår for erhvervslivet og ikke imødekomme et enkelt erhverv, fordi det kommer samlet med et krav.

Jeg var glad for den højtærede ministers udtalelser, hvori det blev slået fast, at der ikke var nogen, som hindrede landbruget i selv at etablere hjemmemarkedspriser, og det blev også slået fast, at ved gennemførelse af denne lovgivning får landbruget en særstilling, som skulle hindre, at man fik et så katastrofalt fald i smørprisen, som man så sidste år, da prisen gik ned til 3 kr. 50 øre pr. kg. Jeg kan godt se, at det var en meget uheldig stilling, man her kom i. Jeg kan i og for sig også forstå de motiver, der ligger bag lovforslagets fremsættelse, nemlig, at man vil hindre en gentagelse. Men når jeg sagde i min første tale, at det, det drejede sig om, var, at landbruget kunne bevare sin konkurrenceevne, og den højtærede minister hertil siger, at det kan det ikke, når smørprisen går ned til omkring 3 kr. og 50 øre pr. kg, så er dette naturligvis rigtigt, men den tendens, som det foreliggende lovforslag indleder, vil betyde, at man — efter de udtalelser, som hr. Søren Overgaard har fremsat — indhyller sig i en fortløbende planøkonomi, og jeg mener, erfaringen har vist, at en stadig mere vidtgående planøkonomi svækker konkurrenceevnen. Det